

Drogi Czytelniku!

Oddajemy w Twoje ręce specjalny numer naszych „Roczników Szkolnego Towarzystwa Przyjaciół Nauk XXV Liceum Ogólnokształcącego im. Generałowej Jadwigi Zamoyskiej w Poznaniu” przygotowany z okazji 25-lecia naszej szkoły i otwarcia wystawy-ekspozycji z okazji 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego.

Oba te wydarzenia łączy Generałowa Zamoyska, która dziś patronuje naszemu liceum, a w czasie swego życia należała do grona tych Wielkopolan, których praca i inicjatywy, w sposób istotny, przyczyniły się do sukcesu Powstania. Stąd też, na naszej wystawie nie może zabraknąć Jej „Wspomnień” wydanych na nowo przez Fundację Zakłady Kórnickie (2013, 2014).

Nasze pismo „Roczniki...” oraz STPN XXV LO nawiązuje i czerpie z tradycji Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, próbując dziś, w wymiarze szkolnym i międzyszkolnym, realizować statutowe cele (o których pisaliśmy w 1. numerze „Roczników”). W gronie osób zrzeczonych i sympatyzujących ze Szkolnym Towarzystwem Przyjaciół Nauk XXV LO pojawiło się wiele pomysłów i inicjatyw związanych ze wspomnianymi już rocznicami – XXV-lecia naszej szkoły oraz 100. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Wymienimy tu niektóre, najwięcej zaś uwagi poświęcimy wystawie – ekspozycji pt. „POWSTANIE WIELKOPOLSKIE 1918/19 – SPOJRZENIE PO STU LATACH”, którą zajmie się utworzony w tym celu Wydział Informacji STPN XXV LO.

STPN patronuje, wspomaga i organizuje w tym zakresie m.in.:

1. Projekcję kinową filmów:
- „Władysław hrabia Zamoyski
– Pan z Wielkopolski. Władca Tatr.”
- „Tytus hrabia Działynski.”
2. Sesję popularno-naukową pt. „Generałowa Jadwiga Zamoyska i Jej Wspomnienia.”
3. Wydaje specjalny numer „Roczników...” w formie przewodnika po wystawie „Powstanie Wielkopolskie 1918/19 – spojrzenie po stu latach.”

Na następnych stronach zostaną opisane koncepcja i cele oraz najbardziej istotne elementy wspomnianej wystawy-ekspozycji.

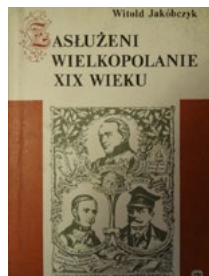
Dyrektor Małgorzata Suptat
i opiekun STPN Iwona Płacińska

POWSTANIE WIELKOPOLSKIE 1918 – 1919

SPOJRZENIE PO STU LATACH (PRZEWODNIK PO WYSTAWIE-EKSPOZYCJI)

Wystawa-ekspozycja „Powstanie Wielkopolskie 1918 – 1919 – spojrzenie po stu latach” zbudowana jest na trzech segmentach tematycznych.

SEGMENT I – „Najdłuższa Wojna Nowoczesnej Europy” – obejmuje okres od roku 1815 (Kongres Wiedeński) do 1918 (wybuch Powstania Wielkopolskiego). Tytuł został zaczerpnięty z serialu telewizyjnego pod takim samym tytułem. Segment ten przedstawia Wielkopolskę pod pruskim zaborem i wszystkie te elementy, które dotyczą pracy u podstaw, pracy organicznej i walki o wolność.

SEGMENT II – „Najważniejsza bitwa Najdłuższej Wojny Nowoczesnej Europy – zwycięskie Powstanie Wielkopolskie”. Segment ten pokazuje nie tylko

„Roczniki...” – czasopismo Szkolnego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (STPN) XXV LO im. Generałowej Jadwigi Zamoyskiej w Poznaniu ukazuje się raz w roku. Na swoich łamach omawia, zapowiada i propaguje wszelkie inicjatywy i wydarzenia podejmowane przez uczniów i nauczycieli w ramach statutowej działalności STPN.

„Roczniki...” – wspierają też i udostępniają swoje łamy wszystkim osobom, którym bliskie są założenia i cele Towarzystwa...

Tytuł „Roczniki...” i idea naszego pisma nawiązuje do „Roczników Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” i korzystając z tego wzoru pragnie spełniać podobne zadanie dziś w środowisku szkolnym.

postaci i przebieg Powstania, ale również wpływ, jaki na wybuch i przebieg tego wydarzenia miała wcześniejsza działalność wybitnych Wielkopolan i ich praca.

SEGMENT III – „Poznańskie zagospodarowywanie wolności” – dotyczy okresu po zwycięskim Powstaniu (1919r.) i ukazuje jak wywalczona wolność zostaje umiejętnie i mądrze zagospodarowana. Dział ten eksponuje temat ciągłości, tożsamości i tego wszystkiego, co dziś nazywamy Etosem Wielkopolan.

Opisane wyżej tematy wystawy-ekspozycji zostaną przedstawione nie tylko w oparciu o konkretne wydarzenia, ale głównie w oparciu o losy (historie) ludzi, którzy te wydarzenia tworzyli.

Całość wystawy obejmuje ponad 190 pozycji książkowych, ok. 120 reprodukcji pocztówek, zdjęć i plakatów, 15 flag i proporców, filmy dokumentalne oraz inne eksponaty zgromadzone przez uczniów i nauczycieli związanych z STPN XXV LO.

Na dalszych stronach naszych „Roczników...” zwracamy uwagę naszym Czytelnikom i Zwiędzającym wystawę na **NIKTÓRE – WYBRANE** eksponaty i publikacje zamieszczone w trzech segmentach tematycznych:

Segment I – „Najdłuższa Wojna Nowoczesnej Europy”

Segment II – „Najważniejsza bitwa Najdłuższej Wojny Nowoczesnej Europy – zwycięskie Powstanie Wielkopolskie”

Segment III – „Poznańskie zagospodarowywanie wolności”

PRZEWODNIK PO WYSTAWIE POWSTANIE WIELKOPOLSKIE

SEGMENT I

NAJDŁUŻSZA WOJNA NOWOCZESNEJ EUROPY

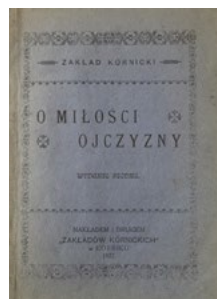
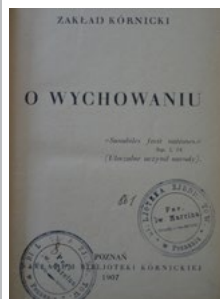
W tym segmencie pragniemy zwrócić uwagę na następujące eksponaty:

1. Nowe wydanie „Wspomnień” Jadwigi Zamoyskiej opracowane na podstawie rękopisu „Wspomnień” ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej (PAN) dokonane przez Edytę Bątkiewicz-Szymanowską i Magdalenę Binią-Szkopek. Dodać należy, że do tej pory ukazały się dwie części wydane przez Fundację Zakłady Kórnickie w 2013 i 2014 roku.

Część I „Wspomnień” nosi tytuł „Jadwiga Zamoyska w domu rodzinnym i na emigracji”, część II „Jadwiga Zamoyska między Londynem a Stambułem”. Obie publikacje cechuje wysoki poziom merytoryczny i edytorski. Stąd też, publikacje te stanowią cenny materiał źródłowy nie tylko do historii rodu Zamoyskich, ale również do historii Polski i Europy XIX wieku. Z wymienionymi pozycjami można zapoznać się na przygotowanej przez nas wystawie.

2. Wspomniana wystawa prezentuje również utwory Jadwigi Zamoyskiej o charakterze wychowawczym i edukacyjnym. Są to: książka „O wychowaniu” wydana nakładem Biblioteki Kórnickiej w 1907 roku w Poznaniu. Następnie ten sam tytuł „O wychowaniu. Nowe wydanie” przejrzał i poprawił ks. Dr Stanisław Bross (1937 r.). Kolejną pozycją Generałowej Zamoyskiej, którą można odnaleźć w zbiorach naszej wystawy jest Jej dzieło „O pracy”, wydane jako VII tom serii „Ideały i Życie” w 1938 roku. Kolejna pozycja naszej Patronki, z którą można zapoznać się w czasie zwiedzania wystawy, to „O Miłości Ojczyzny”. Prezentowana książka została opublikowana w 1927 roku nakładem i drukiem „Zakładów Kórnickich” w Kórniku jako VII wydanie.

3. W omawianym segmencie wystawy zatytułowanym „Najdłuższa Wojna Nowoczesnej Europy” pragniemy zwrócić uwagę

naszych Czytelników na wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu noszące tytuł „Doktor Karol Marcinkowski. Wybrane listy i pisma z lat 1819 – 1846. Album.” opracowane przez Romana K. Meissnera przy udziale Bartłomieja Wąsiała w Poznaniu w 2016 roku. Album ten pokazuje rozległość i tematykę korespondencji Doktora Karola Marcinkowskiego i stanowi bardzo dobre wprowadzenie do klimatu i ducha epoki zaborów.

4. Ten temat odnajdziemy również w innych opracowaniach, z którymi można zapoznać się na naszej ekspozycji. Wymienimy tu przykładowe:

- opracowanie prof. Janusza Karwata „Od idei do czynu. Myśl i organizacje niepodległościowe w Poznańskim w latach 1887 – 1919” (Poznań, 2002 r.),
- publikacja prof. Przemysława Matusika pt. „Religia i Naród. Życie i myśl Jana Koźmiana 1814 – 1877” (Poznań, 1998 r.).

5. Wybuch Powstania Wielkopolskiego był poprzedzony Polskim Sejmem Dzielnicowym – wydarzeniem bez precedensu. Na naszej wystawie można zobaczyć reprint „Dziennika Polskiego Sejmu Dzielnicowego w Poznaniu, w grudniu 1918”. Publikacja ta na naszej wystawie stanowi zapowiedź tego wszystkiego, o czym będzie traktował II jej segment, czyli „Najważniejsza bitwa Najdłuższej Wojny Nowoczesnej Europy – zwycięskie Powstanie Wielkopolskie.”

SEGMENT II

NAJWAŻNIEJSZA BITWA NAJDŁUŻSZEJ WOJNY NOWOCZESNEJ EUROPY - ZWYCIĘSKIE POWSTANIE WIELKOPOLSKIE

W II części wystawy Zwiedzający poznają genezę, przebieg i skutki Powstania Wielkopolskiego. W dziale tym polecamy bardzo książki:

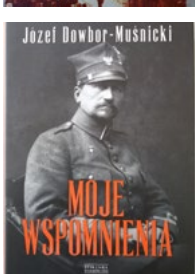
– EKSPOZYCJI

1918 – 1919 SPOJRZENIE PO STU LATACH

1. „Naczelna Rada Ludowa 1918 – 1920” wydana przez Kronikę Miasta Poznania w 1998 r. w Poznaniu.

2. „Moje wspomnienia” Generała Józefa Dowbora – Muśnickiego (Poznań, 2013).

3. „Z życia i publicznej działalności biskupa Stanisława Adamskiego” (do druku przygotował, wstępem i przypisami opatrzył prof. Andrzej Gulczyński, Poznań 2000).

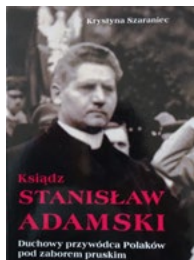
4. Publikacje dotyczące przywódców Powstania Wielkopolskiego: Generała Stanisława Taczaka, Wojciecha Korfanteo, ks. Stanisława Adamskiego i innych.

Gen. Stanisław Taczak

Wojciech Korfanteo

ks. Stanisław Adamski

5. W tym dziale nasz Czytelnik może zapoznać się również z całym szeregiem publikacji dotyczących przebiegu Powstania, których ukoronowaniem jest prezentowany przez nas Katalog Zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu pt. „Chorągwie weteranów Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919” (1999 r.). Na 356 stronach wspomnianego wydawnictwa Czytelnik odnajdzie fotografie, szczegółowe opisy i interpretacje chorągwi, proporców i drzewców, które jako symbole i znaki towarzyszyły Powstańcom.

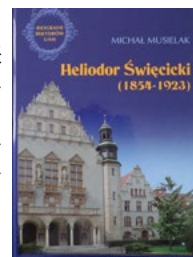

SEGMENT III

POZNAŃSKIE ZAGOSPODAROWYWANIE WOLNOŚCI

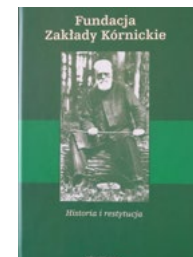
Ostatnia część naszej wystawy ma pokazać w jaki sposób odzyskana po Powstaniu wolność była zagospodarowywana w przestrzeni społecznej, gospodarczej, kulturowej i religijnej. W dziale tym warto zwrócić uwagę na następujące publikacje:

1. dotyczące powstania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu:
 - „Heliodor Święcicki (1854-1923)” – książka Michała Musielaka (Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013),
2. kopię odbitki z nr. 10. „Nowej Biblioteki Kaznodziejskiej” wydanej nakładem Drukarni i Księgarni Świętego Wojciecha w październiku 1929 roku, zawierającą „KAZANIE wypowiedziane na inauguracyjnym nabożeństwie Powszechnej Wystawy Krajowej w dniu 12 maja 1929 r. w Katedrze Poznańskiej” przez księdza Stanisława Adamskiego. Z wydarzeniem tym związana jest m.in. postać Cyryla Ratajskiego - prezydenta miasta Poznania,
3. książkę Jarosława Owsiańskiego pt. „Lech Poznań przemilczana prawda”, ukazującą genezę i dokumenty powstania klubu,
4. opracowania dotyczące Powszechnej Wystawy Krajowej oraz rozwoju życia gospodarczego i społecznego Wielkopolski.

DODATEK DO WYSTAWY - EKSPOZYCJI

Wystawa-ekspozycja w ciągu jej trwania pełni rolę multimedialnej sali wykładowej, w której nie tylko można wziąć do ręki konkretne ekspozyty, ale również wysłuchać wykładów, uczestniczyć w spotkaniach, czy też zobaczyć filmy dotyczące tematów wystawy-ekspozycji. Wystawę przygotowali uczniowie klasy IId – Agata Broniewska, Alona Doroshenko, Marianna Humska, Zuzanna Kaczmarek, Natalia Kufel, Artur Mikołajczak, Sylwia Przybylak, Maria Siminiak, Julia Wojnowska i Wiktoria Zieniuk pod opieką p. prof. Iwony Płocińskiej. Przewodnikami po wystawie są: Alona Doroshenko, Anna Grześkowiak, Marianna Humska, Zuzanna Kaczmarek, Artur Mikołajczak i Julia Wojnowska z klasy II d, Alicja Król z klasy II a oraz Joanna Długosz i Mateusz Luma z klasy Id.

SZKOLNE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK

w XXV Liceum Ogólnokształcącym
im. Generałowej Jadwigi Zamoyskiej w Poznaniu

25 marca 2015 roku powstało w naszej szkole z inicjatywy p. prof. Iwony Płocińskiej oraz uczniów klasy Ia SZKOLNE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK (STPN).

STPN posiada swoje Założenia i Statut, a także pieczęcie koloru niebieskiego i czerwonego.

ZAŁOŻENIA

I. Szkolne Towarzystwo Przyjaciół Nauk XXV Liceum Ogólnokształcącego im. Generałowej Jadwigi Zamoyskiej w Poznaniu powstało po zakończeniu dwóch szkolnych projektów - „Niemiecko - polskie historie w Wielkopolsce w XIX i XX wieku” i „Hiszpanka, czyli Powstanie Wielkopolskie warte poznania.”

II. Pierwowzorem dla STPN było i jest POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK (PTPN), szczególnie w początkach swojej działalności, kiedy dla Polaków – Wielkopolan pod zaborem pruskim stwarzało przestrzeń do spotkania, poznania, rozpowszechniania i pielęgnowania dorobku polskiej nauki i kultury.

III. W podobnym duchu, w wymiarze szkolnym i międzyszkolnym, będzie działało nasze Towarzystwo. Dzisiaj również pragniemy stworzyć płaszczyznę spotkania, poznawania i czerpania z następujących dziedzin i obszarów:

1. Literatura naukowa i literatura piękna.
2. Kino i teatr.
3. Muzea, biblioteki i placówki naukowe.
4. Wykłady, koncerty, spotkania.
5. Inne projekty i przedsięwzięcia upowszechniające największe osiągnięcia ludzkiego ducha i umysłu.

IV. Przewodnikami w naszej działalności będą wybitni członkowie PTPN m. in. August Cieszkowski, Heliodor Święcicki i Tytus Działyński.

V. Nasza działalność na wymienionych wyżej polach znajdzie swój zapis na łamach szkolnego czasopisma „Roczniki XXV LO im. Generałowej Jadwigi Zamoyskiej w Poznaniu.”

STATUT

1. STPN zostało zawiązane w dniu 25 marca 2015 roku przez p. prof. Iwonę Płocińską oraz uczniów klasy Ia.

2. Członkiem STPN mogą być nauczyciele i uczniowie XXV LO lub inne osoby związane ze środowiskiem szkolnym i edukacyjnym lub działające w obszarach wymienionych w punkcie III Założeń.

3. Osoby należące do STPN zobowiązują się do czynnego wspierania działalności Towarzystwa.

4. W czasie prowadzenia działalności i rozwoju STPN zostaną opracowane dalsze punkty STATUTU.

5. Towarzystwo posiada pieczęcie koloru niebieskiego i czerwonego, przedstawiające wieniec laurowy, wpisaną w niego tarczę z fragmentem kolumnady starożytnego Akropolu oraz następujące słowa:

Szkolne Towarzystwo Przyjaciół Nauk

STPN
XXV LO Poznań
XXV Liceum Ogólnokształcące
im. Gen. Jadwigi Zamoyskiej w Poznaniu

ROCZNIKI

SZKOLNEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK XXV LO
IM. GENERAŁOWEJ JADWIGI ZAMOYSKIEJ W POZNANIU

„Roczniki STPN XXV LO” ukazują się raz w roku.

Wydawca: STPN XXV LO w Poznaniu

Redaktor naczelny: Iwona Płocińska, nauczyciel języka angielskiego

Skład redakcji: uczniowie i nauczyciele publikujący w „Rocznikach”

Nr 2 wydano z funduszy własnych i „wypracowanych przez STPN”

Skład i łamanie: Druk w Poznaniu grupa Projekt 11 sp. z o.o. s.j., ul. Rawicka 124, 60-113 Poznań, www.drukwpoznaniu.pl, 696 413 785.

Druk: Druk w Poznaniu grupa Projekt 11 sp. z o.o. s.j., ul. Rawicka 124, 60-113 Poznań, www.drukwpoznaniu.pl, 696 413 785, Nakład: **200 egz.**